

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА
АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ**

**«СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АДМІНІСТРАТИВНОГО
ПРАВА УКРАЇНИ»**

МАТЕРІАЛИ

ІХ Міжнародної науково-практичної інтернет конференції

28 жовтня 2022 року

Одеса
ОДУВС
2022

УДК 342.92(477)

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

Стан та перспективи розвитку
адміністративного права України: матеріали
Міжнародної науково-практичної інтернет
конференції, м. Одеса, 28 жовтня 2022 р. – Одеса
: ОДУВС, 2022. – 225с.

УДК 342.92(477)

© ОДУВС, 2022

ОСОБЛИВОСТІ ПРОКУРОРСЬКОГО НАГЛЯДУ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Купріянов І.І., аспірант докторантури та аспірантури (Одеський державний університет внутрішніх справ, м. Одеса, України)

Науковий керівник: Рудой К.М., д.ю.н., професор, професор кафедри (Одеський державний університет внутрішніх справ, м. Одеса, України)

Становлення правової держави в Україні вимагає реального утвердження принципу верховенства права, зміцнення дисципліни та законності в країні, забезпечення прав, свобод та законних інтересів фізичних осіб, прав та законних інтересів юридичних осіб та інших колективних суб'єктів. Важлива роль у виконанні цього завдання належить Національній поліції. Але не менш

важливим є дотримання дисципліни та законності в діяльності органів та підрозділів Національної поліції, що обумовлює необхідність створення дієвої системи прокурорського нагляду за їх діяльністю як найефективнішого засобу забезпечення дисципліни та законності. Ефективність захисту прав та свобод громадян залежить від удосконалення діяльності прокуратури, визначення науково обґрунтованих форм правового регулювання прокурорського нагляду за діяльністю органів Національної поліції України.

Особливої актуальності набуває це питання в період реформування як кримінальної юстиції, так місця та ролі прокуратури в ній. Таке реформування має ґрунтуватись на міжнародному досвіді з врахуванням особливостей сучасного етапу розвитку українського суспільства[4].

Відповідно до пункту 9 Перехідних положень Конституції України, Концепції реформування кримінальної юстиції України (Указ Президента України від 08.04.2008 р. №311/2008) органи прокуратури наділені повноваженнями щодо захисту прав і свобод людини в Україні, нагляду за додержанням і застосуванням законів, у тому числі про адміністративні правопорушення. Не дивлячись на те, що функція так званого «загального нагляду» виступає однією з питань, що має теоретичне і практичне значення, для повноцінного функціонування і визначення правового статусу прокуратури, цей нагляд функціонує і до сьогодні[1]. Ця діяльність полягає у нагляді за неухильним виконанням законів, Указів Президента, постанов Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, усіх актів управління й відповідністю їх Основному Закону; за беззастережним виконанням законів усіма працівниками поліції. Питання організації роботи органів прокуратури з окремих напрямів визначено в галузевих наказах, у яких конкретизовано завдання і пріоритети прокурорської діяльності, предмет нагляду. Основним завданням прокурорського нагляду за додержанням і застосуванням законів, відповідно до наказу Генерального прокурора України від 20.04.2016 № 161 «Про організацію діяльності прокурорів з нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян», вважається захист від неправомірних посягань гарантованих Конституцією та законами України прав і свобод людини та громадянина, державних та суспільних інтересів[2]. Слід зазначити, що наглядова діяльність органів прокуратури спрямована, перш за все, на захист прав та законних інтересів громадян - учасників адміністративних правовідносин, забезпечення своєчасного, всебічного, повного та об'єктивного з'ясування обставин справи, вирішення її в точній відповідності з законом, забезпечення виконання винесеної постанови, а також виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню адміністративних правопорушень, посилення впливу заходів адміністративної відповідальності на запобігання злочинів. Статтею 250 Кодексу України про адміністративні правопорушення на прокурора покладено нагляд за додержанням і правильним застосуванням законів при провадженні в справах про адміністративне правопорушення, який має здійснюватися шляхом реалізації наданих йому повноважень щодо

порушення провадження в справі про адміністративне правопорушення; ознайомлення з матеріалами справи; перевірки законності дій органів (посадових осіб) при провадженні в справі; участі у розгляді справ, заяв, клопотань; надання висновків з питань, що виникають під час розгляду справи; перевірки правильності застосування відповідними органами (посадовими особами) заходів впливу за адміністративні правопорушення; внесення подання, оскарження постанови і рішення по скарзі в справі про адміністративне правопорушення тощо. Згідно Закону України «Про прокуратуру» перевірка виконання законів проводиться за заявами та іншими повідомленнями про порушення законності, що вимагають прокурорського реагування, а за наявності приводів - також з власної ініціативи прокурора[3].

Таким чином, аналіз наукових праць дозволив зробити висновок про те, що для виконання покладених на органи прокуратури завдань щодо нагляду за діяльністю Національної поліції України, вони наділені повноваженнями, які мають характер контрольних. Це такі як: – поновлення порушених прав і притягнення у встановленому законом порядку до відповідальності осіб, які допустили ці порушення; – координація діяльності по боротьбі із злочинністю, під час якої прокурор розподіляє обов'язки між учасниками координаційних заходів, контролює їх виконання, відстороняє від виконання тих чи інших спільних правоохоронних заходів окремих з них; – витребування статистичної та іншої необхідної інформації для подальшої перевірки; – розгляд заяв і скарг про порушення прав громадян та юридичних осіб органами Національної поліції; – безперешкодно за посвідченням, що підтверджує займану посаду, входити у приміщення органів Національної поліції; – вимагати для перевірки рішення, розпорядження, інструкції, накази та інші акти і документи від органів Національної поліції; – викликати посадових осіб органів Національної поліції для надання усних або письмових пояснень щодо порушень закону. Здійснюючи нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, прокурор уповноважений здійснювати такі контрольні повноваження: – мати повний доступ до матеріалів, документів та інших відомостей, що стосуються досудового розслідування; – скасовувати незаконні та необґрунтовані постанови слідчих; – ініціювати перед керівником органу досудового розслідування питання про відсторонення слідчого від проведення досудового розслідування та призначення іншого слідчого за наявності підстав для його відводу, або у випадку неефективного досудового розслідування; – приймати процесуальні рішення, у тому числі щодо закриття кримінального провадження та продовження строків досудового розслідування.

Література:

1. Музичук О. М. Контроль за діяльністю правоохоронних органів в Україні : монографія. Харків : ХНУВС, 2010. С. 6.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 9–10. Ст. 88.
3. Гаращук В. М. Теоретико-правові проблеми контролю та нагляду у державному управлінні: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2003. С. 195.

4. Гусаров С.М., Салманова О.Ю., Комзюк А.Т. та ін. Актуальні проблеми адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України: Монографія/ Міністерство внутрішніх справ України; Харківський національний університет внутрішніх справ. – Харків: Факт, 2022. С. 354-356.

<i>Коростієнко Н. С., Бортник Н.П.</i> РОЛЬ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАСОБІВ У ЗАПОБІГАННІ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ	129
<i>Кравчук М.А., Баранов С.О.</i> ОСОБЛИВОСТІ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	131
<i>Кузніченко О.В., Дерменжи М.А.</i> ПОЗИТИВНІ СТОРОНИ МЕДІАЦІЇ	133
<i>Кулиняк С.Л.</i> ДО ПРОБЛЕМ ПОНЯТІЙНО-КАТЕГОРІАЛЬНОГО АПАРАТУ В ПСИХОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ: БІБЛІОГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ	136
<i>Купріянов І.І., Рудой К.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРОКУРОРСЬКОГО НАГЛЯДУ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	139
<i>Куцакова А.А., Грохольський В.Л.</i> АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ	142
<i>Львова Є.О.</i> АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ НОРМОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ	144
<i>Ляшук Р.М.</i> ОГЛЯД ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ І ВАНТАЖІВ ПІД ЧАС ПРИКОРДОННОГО КОНТРОЛЮ	147
<i>Максименко А.В., Рудой К.М.</i> АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС БІЖЕНЦІВ В УКРАЇНІ	150
<i>Малішевська В. В., Рудой К.М.</i> АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	155
<i>Мамедов А., Стариченко А.</i> ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗНАЧЕННЯ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ДЛЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО	158